# Luixutsid

**Luixutsid** (també xwəlšucid, dxwləšúcid, **Puget Salish**, **Puget Sound Salish**, **Skagit-Nisqually**) és un idioma o continu dialectal de diversos grups amerindis Salixà de l'actual estat de Washington. Luixutsid és un membre de dues divisions principals del grup de l'Idioma Salixà, Salixà Costaner i Salixà de l'Interior.

Luixutsid, com el seu veí Twana, està en el subgrup de la Salixà de la Costa Sud de la família de llenguatges Salishan. L'idioma va ser parlat per moltes persones de la regió del Puget Sound, incloent als Duwamish, Suquamish, Tribu de l'Illa Squaxin, Nisqually, i Puyallup en el sud i els Snohomish, Skagit, i els Swinomish en el nord.

| Luixutsid | |
|---|---|
| **Tipus** | llengua, llengua viva i llengua críticament amenaçada |
| **Parlants** | |
| **Parlat a** | Estats Units d'Amèrica |
| **Autòcton de** | Washington |
| **Classificació lingüística** | |
| llengua humana<br>llengües ameríndies<br>llengües salish<br>llengües salish de la costa | |
| **Característiques** | |
| **Nivell de vulnerabilitat** | 5 en perill crític |
| **Codis** | |
| **ISO 639-3** | lut (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=lut) |
| **Glottolog** | lush1252 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/lush1252) |
| **Ethnologue.com** | lut (http://www.ethnologue.com/language/lut) |
| **UNESCO** | 793 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-793.html) |
| **IETF** | lut |
| **Endangeredlanguages.com** | 5396 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/5396) |

## Contingut



## Subdivisions

Luixutsid consisteix en dos grups dialectals que poden dividir-se en subdialectes:

- *Luixutsid septentrional*
  - Snohomish (en Tulalip)
  - Skagit-Swinomish (en el riu Skagit i l'illa de Whidbey)
  - Sauk-Suiattle (en els rius Sauk i Suiattle)
- *Luixutsid Meridional*
  - Skykomish
  - Snoqualmie
  - Suquamish
  - Duwamish
  - Muckleshoot (en els rius Green i White)
  - Puyallup
  - Nisqually

- Sahewamish

La divisió en els grups Septentrional i Meridional està basada en el vocabulari i en els patrons d'entonació. De forma més precisa, els dialectes formen una clina.

# Una mica de vocabulari

## Vocabulari sobre el Salmó del Luixutsid Meridional

**ačədádxʷ**
: una paraula que cobreix tots els salmons del Pacífic i algunes espècies de truita.

**sác’əb**
: Chinook o Rei

**x̌ʔəwádxʷ**
: Salmó Rojo

**sq’ə́čqs**
: Salmó Platejat

**ƛ’xʷáy**
: Salmó Chum

**hədúʔ**
: Salmó Rosat

**qíw’x̌**
: dipterodones de cap platejat

**pədkʷəxʷic**
: la temporada del Salmó Platejat

**sc’áy’t**
: brànquies

**ɬičáʔa**
: xarxes

**ɬičaʔalikʷ**
: xarxa de pescar

**ʔálil tiʔíɬ ƛ’usq’íl**
: temporada de fresi

**skʷəlúb**
: grassa corporal

**sč’ət’šáds**
: aleta dorsal

**t’áltəd**
: ganivet de filetejar

**sq’wəlús**
: peix assecat per emmagatzemar

**səlúsqid**
: caps de peix

**qəlx̌**
: freses seques de salmó

**ƛ’ə́bƛ’əbqʷ**
: freses fresques

**sɬúʔb**
: Salmó Chum sec

**sxʷúdᶻəʔdaliɬəd**
: pescat amb una gran quantitat de greix corporal

**xʷšábús**
: lleugerament fumat

# Enllaços externs

- Lushootseed.net (http://www.lushootseed.net)
- Ethnologue report for language code: LUT